

سؤال‌های زبان تخصصی انگلیسی

آزمون دکتری تخصصی

روان‌شناسی تربیتی

کنکور دانشگاه آزاد سال‌های ۹۴-۱۳۹۲

همراه با ترجمه سؤال‌ها، پاسخ‌های تشریحی و واژه‌نامه تخصصی - توصیفی

دکتر کامران گنجی



تهران - ۱۳۹۴

www.ketab.ir

گنجی، کامران، ۱۳۴۴ -

آزمون دکترای تخصصی روان‌شناسی تربیتی: کنکور دانشگاه آزاد سال‌های ۹۴-۱۳۹۲ همراه با ترجمه و پاسخ‌های تشریحی و واژه‌نامه تخصصی - توصیفی.

مشخصات نشر: تهران: رشد، ۱۳۹۴ مشخصات ظاهری: ۱۷۶ ص؛ شابک: ۶-۰۱۶-۳۵۱-۶۰۰-۹۷۸ وضعیت فهرست‌نویسی: فیه پای مختصر یادداشت: فهرست‌نویسی کامل این اثر در نشانی <http://opac.nlai.ir> قابل دسترسی است.

یادداشت: بالای عنوان: سوال‌های زبان انگلیسی تخصصی. یادداشت: کتاب‌نامه شماره کتابشناسی ملی: ۳۷۹۱۱۸۵

سؤال‌های زبان تخصصی انگلیسی
(همراه با ترجمه سؤال‌ها، پاسخ‌های تشریحی و واژه‌نامه تخصصی - توصیفی)

آزمون دکتری تخصصی
روان‌شناسی تربیتی

کنکور دانشگاه آزاد سال‌های ۹۴-۱۳۹۲

دکتر کامران گنجی

نوبت چاپ: اول، ۱۳۹۴ - شمارگان: ۱۰۰۰ نسخه

چاپ و صحافی: آرمانسا



مرکز نشر و بخش کتاب‌های روان‌شناسی و تربیتی

ساختمان مرکزی: خیابان انقلاب، خیابان دانشگاه، خیابان شهدای ژاندارمری، شماره ۴۱، تلفن: ۶۶۴۰۴۴۰۶

فروشگاه: خیابان انقلاب، روبروی سینما بهمن، خیابان منیری جاوید، شماره ۷۲، تلفن: ۶۶۴۱۰۲۶۲ ۶۶۴۹۸۳۸۶ ۶۶۴۹۷۱۸۱

فهرست مطالب

پیشگفتار مؤلف ۹

بخش ۱

سؤال‌های زبان تخصصی انگلیسی سال ۱۳۹۲ ۱۵

پاسخنامه تشریحی سال ۱۳۹۲ ۱۹

بخش ۲

سؤال‌های زبان تخصصی انگلیسی سال ۱۳۹۳ ۲۹

پاسخنامه تشریحی سال ۱۳۹۳ ۳۳

بخش ۳

سؤال‌های زبان تخصصی انگلیسی سال ۱۳۹۴ ۴۵

پاسخنامه تشریحی سال ۱۳۹۴ ۴۹

بخش ۴

واژه‌نامه تخصصی - توصیفی روان‌شناسی تربیتی ۵۹

منابع ۱۷۳

پیشگفتار مؤلف

من زبانم خیلی ضعیفه، جمله‌ی بسیار آشنا و در عین حال تلخی برای همه‌ی ماست. بسیاری از دانشجویان و دانش‌آموختگان حوزه‌ی علوم انسانی در درس زبان انگلیسی عمومی و انگلیسی تخصصی ضعیف هستند. این مشکل از همان اولین سال مطالعه‌ی زبان انگلیسی در دوره راهنمایی و دبیرستان شروع و تا بالاترین سطوح تحصیلات تکمیلی از جمله دکتری، با کمی افت و خیز ادامه پیدا می‌کند! هربار که دانشجویان ناگزیر از گذراندن درس زبان انگلیسی هستند یا برای ورود به مقطع بالاتر تحصیلی، با ماده امتحانی زبان انگلیسی عمومی یا تخصصی روبه‌رو می‌شوند، این مشکل با تمام هیبتش پدیدار شده و با پایان یافتن امتحان یا آن مقطع تحصیلی، باز هم به دست فراموشی سپرده می‌شود. گذراندن چند واحد درسی محدود در دوره تحصیلات تکمیلی آن هم به صورت واحد پیش نیاز؟! الزام به دریافت یک مدرک رسمی اما در عین حال صوری زبان انگلیسی! بر پیچیدگی و تداوم مشکل می‌افزاید. بررسی چرایی و چگونگی این مشکل دیرینه، همچنین علت‌ها و راهکارهای برطرف ساختن یا دست کم کاهش آن در این مختصر نمی‌گنجد.

تعداد انگشت شماری از دانشجویان، با تلاش فراوان و شرکت در کلاس‌های گوناگون، نسبت به یادگیری زبان انگلیسی و تقویت مهارت‌های خود در این زمینه اقدام می‌کنند. برخی دیگر با این استدلال که «چون خیلی ضعیف هستم و فکر نمی‌کنم موفق بشم یا به کنکور برسم» درس زبان انگلیسی را به طور کلی کنار گذاشته و سعی می‌کنند تا با سرمایه‌گذاری روی سایر درس‌ها، بخت خود را برای موفقیت و قبولی امتحان کنند. بعضی دیگر با تلاش‌های پراکنده و بدون در اختیار داشتن منابع و راهنمایی‌های لازم، اندکی در این زمینه پیش‌رفته و حتی ممکن است در کنکور نیز پذیرفته شوند، اما به علت دریافت نمره پایین (یا حتی منفی) در درس زبان انگلیسی عمومی و/یا تخصصی و کاهش نمره کل، از انتخاب رشته و/یا دانشگاه مورد علاقه خویش باز می‌مانند. برخی نیز دفترچه‌ای از لغت‌ها و اصطلاحات به نظر خودشان مهم را تهیه کرده و با وجود مطالعه هر روز آن باز هم نمی‌توانند به سؤال‌ها پاسخ دهند.

در سال‌های اخیر با افزایش روزافزون دانش‌آموختگان رشته روان‌شناسی و زمینه‌های وابسته در گرایش‌های مختلف، در مقطع کارشناسی و کارشناسی ارشد، دست‌اندرکاران به منظور پاسخ‌دهی به تقاضای

فزاینده برای تحصیل در مقطع دکتری^(۱)، و کاهش هزینه‌های برگزاری آزمون و جذب دانشجویان توانمند؛ نسبت به برگزاری آزمون‌ها به صورت چندگزینه‌ای (تستی) اقدام کرده‌اند. اینکه استفاده از آزمون‌های عینی چندگزینه‌ای آن هم در کنکور دوره تحصیلات تکمیلی (به‌ویژه دکتری) دارای چه نکات مثبت یا منفی است، برای کاستن از نکات منفی آن چه اقداماتی باید/می‌توان کرد، آزمون‌های چندگزینه‌ای در بهترین شرایط تا چه سطحی از حیطه‌ی شناختی را اندازه‌گیری می‌کنند، گزینه‌های همه موارد و/یا هیچکدام از موارد در این گونه آزمون‌ها به چه معناست، در طراحی و آماده‌سازی این آزمون‌ها تا چه اندازه از تجربیات متخصصان و صاحب‌نظران بهره گرفته می‌شود، با ماهیت سردرگم‌کننده‌ی آزمون‌های تستی که حتی گاهی صاحب‌نظران را در انتخاب گزینه‌ی صحیح دچار مشکل می‌سازد چه باید کرد؟ و...؟ بحث بجا و ظریفی است که پرداختن به آن در این مقدمه نمی‌گنجد. البته مقایسه‌ی سؤال‌های این سه دوره برگزاری آزمون به صورت چندگزینه‌ای (تستی)، نشانگر فرایند رو به رشد و بهبودی است که امید است ادامه یافته و بازهم بهتر شود.

اما این نحوه برگزاری آزمون برای داوطلبان ورود به دوره دکتری رشته روان‌شناسی در گرایش‌های گوناگون، که همچنان با مشکل دیرپای ضعف در درس زبان انگلیسی عمومی و تخصصی روبه‌رو هستند، نویدبخش آن است که مشکل‌شان اندکی کم‌رنگ‌تر شده است. زیرا حداقل در این مرحله دیگر نیازمند تسلط کامل بر فن ترجمه متون تخصصی نیستند! ولی این بدان معنا نیست که می‌توانند فقط با تکیه به دفترچه‌ای از لغت‌ها و اصطلاحات به ظاهر مهم و یا شرکت در کلاس‌هایی که مدرسان آنها دارای مدرک کارشناسی و/یا حداقل کارشناسی ارشد و اغلب نامرتب هستند، از پس پاسخ‌گویی به سؤال‌های چندگزینه‌ای زبان انگلیسی تخصصی کنکور دکتری براضی برآیند. زیرا در این زمینه همچنان با چند مشکل روبه‌رو هستند:

۱. منابع کنکور دکتری در درس زبان انگلیسی تخصصی پراکنده و گسترده هستند.
۲. سلیقه طراحان سؤال چندان مشخص نیست و نمی‌توان بدرستی دانست که چه سرفصل‌ها و چه محتوایی مورد سنجش قرار می‌گیرد.
۳. برای انتخاب گزینه صحیح، علاوه بر دانستن معانی لغت‌ها و اصطلاحات تخصصی، باید از محتوای سؤال حداقل یک درک مفهوم کلی داشته باشند.
۴. معمولاً دانش زبان انگلیسی عمومی داوطلبان حتی برای درک مفهوم کلی متن کافی نیست.
۵. تسلط به محتوای فارسی مباحث روان‌شناسی تربیتی اگرچه لازم است، اما برای پاسخ‌گویی به سؤال‌های زبان تخصصی انگلیسی کافی نیست.
۶. بسیاری از واژه‌ها و اصطلاحات اصلی روان‌شناسی تربیتی به زبان انگلیسی و معادل آنها را نمی‌دانند.

۱. بر اساس آمارهای رسمی، تعداد داوطلبان آزمون دکتری روان‌شناسی تربیتی دانشگاه آزاد در سال ۱۳۹۴ حدود ۲۰۰۰ نفر بوده است.

اکنون با توجه به این مشکلات، کتاب حاضر به داوطلبان آزمون دکتری تخصصی روان‌شناسی تربیتی دانشگاه آزاد چه کمکی می‌کند؟

اول اینکه، هرچند منابع کنکور دکتری در درس زبان انگلیسی تخصصی پراکنده و گسترده هستند، اما نامحدود و نامشخص نیستند. دوم اینکه، سؤال‌های سه دوره برگزاری آزمون به صورت چندگزینه‌ای، نمونه و ملاک نسبتاً خوبی برای آگاهی از سلیقه طراحان سؤال و سرفصل‌ها و محتوایی است که مورد سنجش قرار می‌گیرد. سوم اینکه، ترجمه سؤال‌ها و ارائه گزینه صحیح به همراه پاسخ‌های تشریحی، می‌تواند باعث افزایش دانش داوطلبان شده و نمونه‌ی خوبی برای تمرین مهارت‌های زبان انگلیسی مورد نیاز باشد. چهارم اینکه، با تحلیل محتوای سؤال‌های سه کنکور پیشین، تکیه بر تجربه‌ی سالیان گذشته و بهره‌گیری از منابع معتبر، نسبت به گردآوری و ارائه واژه‌نامه تخصصی - توصیفی روان‌شناسی تربیتی به زبان انگلیسی در آخر این مجموعه اقدام شده، که بخش عمده، مهم و قابل توجهی از مباحث این رشته را در بر می‌گیرد. پنجم اینکه، داوطلبان با انگیزه و سخت‌کوشی که در پی برطرف ساختن مشکل دیرینه خود در زمینه زبان انگلیسی هستند، با ترجمه و یافتن معادل‌های مناسب لغت‌ها و اصطلاحات این واژه‌نامه تخصصی - توصیفی و مطالعه توضیح مختصر هر کدام از آنها، ضمن بهبود مهارت درک مطلب انگلیسی، دانش تخصصی خویش در زمینه روان‌شناسی تربیتی را نیز افزایش خواهند داد. سرانجام با مطالعه‌ی دو کتاب دیگر که تکمیل‌کننده‌ی مجموعه‌ی آلاچیق است (امار و روش تحقیق، و مجموعه‌ی سؤال‌های دکتری روان‌شناسی تربیتی دانشگاه آزاد) می‌توانند مهارت خود در این حوزه‌ها را نیز افزایش دهند.

برای استفاده هر چه بهتر از کتاب حاضر پیشنهاد می‌شود:

۱. ابتدا برای تعیین سطح آمادگی خود، به سؤال‌های آزمون هرسال (۱۳۹۲، ۱۳۹۳ و ۱۳۹۴)، به صورت جداگانه و در زمان تعیین شده (بیست و پنج دقیقه) پاسخ دهید. این امر نوعی پیش‌آزمون محسوب می‌شود که در سایه آن می‌توانید نقاط ضعف و قوت و میزان تسلط خود را به خوبی تشخیص دهید.
۲. سپس با مراجعه به پاسخ‌ها و مطالعه‌ی توضیح گزینه‌های صحیح، می‌توانید پیش‌آزمون مرحله اول را تکمیل و نمره خود را محاسبه کنید.
۳. آن‌گاه می‌توانید با مراجعه به فرهنگ‌ها و واژه‌نامه‌های معتبر معرفی شده در پایان کتاب، نسبت به یافتن معادل‌های مناسب واژه‌های ارائه شده در واژه‌نامه تخصصی - توصیفی، اقدام کنید.
۴. پس از یافتن معادل‌های مناسب برای واژه‌ها، یک بار دیگر با مراجعه به فرهنگ‌ها و واژه‌نامه‌های عمومی و تخصصی نسبت به ترجمه‌ی توضیح‌های مختصر ارائه شده در مقابل هر واژه بپردازید.
۵. پس از تسلط یافتن به واژه‌نامه تخصصی - توصیفی، یک بار دیگر به سؤال‌های آزمون هرسال به صورت جداگانه و در زمان تعیین شده (بیست و پنج دقیقه) پاسخ دهید. این امر نوعی پس‌آزمون محسوب می‌شود که در سایه‌ی مقایسه نتایج آن با پیش‌آزمون می‌توانید میزان تسلط و پیشرفت خود را پایش کنید.

کتاب حاضر به صورت خودآموز و متناسب با نوع آزمون (چندگزینه‌ای) تدوین شده و هدف تمامی این مراحل پیشنهادی، ترغیب شما برای تکرار و تمرین پی در پی و مستمر است. زیرا پاسخ‌گویی مناسب به آزمون‌های عینی چندگزینه‌ای مستلزم استفاده از مهارت بازشناسی است، که تنها در سایه تکرار و تمرین حاصل می‌شود. زبان انگلیسی از آن دسته مهارت‌هایی است که تسلط بر آن مستلزم مطالعه و تکرار و تمرین هر روزه است و نمی‌توان آن را فقط به آخرین شب‌های قبل از امتحان موکول کرد! ناگفته پیداست که ساختار و هدف این مختصر، نمی‌تواند علاقمندان را به طور کامل برای مصاحبه شفاهی ورودی دوره دکتری، بهره‌گیری کامل از متون علمی (کتاب، مقاله و...)، ترجمه متون تخصصی و مهارت‌های پیچیده‌تر آماده سازد. از این رو علاقمندان سخت‌کوشی که در پی دانش‌افزایی خویش در حیطه‌ی زبان انگلیسی هستند باید، پیش و پس از موفقیت در آزمون ورودی، به طور جدی و مستمر این امر را دنبال کنند.

از آنجایی که برگزاری آزمون‌ها به صورت چندگزینه‌ای (تستی) در دوره دکتری تجربه نسبتاً جدیدی است و کتاب حاضر اولین نمونه در نوع خود به شمار می‌آید، ارائه نظرات و پیشنهادهای ارزشمند خوانندگان ارجمند می‌تواند راهگشای بهسازی آن در چاپ‌های بعدی باشد. امیدوارم این کتاب بتواند در آماده‌سازی دانشجویان و دانش‌آموختگان برای پاسخگویی به سؤال‌های زبان تخصصی انگلیسی نقش مؤثری ایفا کند.

سپاسگزاری

از آقای دکتر محمود گلزاری و همهی دست‌اندرکاران انتشارات رشد به ویژه آقای مختار صحرایی مدیر تولید محترم انتشارات رشد که از ابتدای مطرح شدن ایده‌ی تدوین مجموعه‌ی آلاچیق تا به آخر صمیمانه، پرتلاش و حمایت‌گر دوشادوش مؤلف بوده‌اند، برای پذیرش چاپ این مجموعه بسیار سپاسگزارم. خانم دکتر رزیتا ذبیحی با مطالعه‌ی پیش‌نویس کتاب، پیشنهادهای ارزشمندی ارائه کردند که از ایشان نیز تشکر می‌کنم.

دکتر کامران گنجی

تهران - زمستان ۱۳۹۳